

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2011-08-26
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
4843-11 E
Enhet 1:1

SÖKANDE

Nordic Master Car AB, 556643-5177
Derbyvägen 6 D
212 35 Malmö

Ombud: Advokaten Stefan Hallbäck
Compitum Advokatbyrå för upphandlingsjuridik AB
Västra Varvsgatan 19
211 19 Malmö

MOTPART

Halmstads kommun
Box 153
301 05 Halmstad

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KONKURRENSVERKET	
2011-08-26	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Nordic Master Car AB:s ansökan om överprövning och beslutar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har gjorts på så sätt att Riksbilar AB:s anbud inte ska utvärderas.

Dok.Id 85116

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag - fredag 09:00-15:00
--	------------------------------------	--	----------------------------	--

BAKGRUND

Halmstads kommun (kommunen) har genomfört en upphandling avseende hyrbilar, dnr KS 2011/0128. Av tilldelningsbeslut daterat den 19 april 2011 framgår att Riksbilar AB (Riksbilar) vunnit upphandlingen.

YRKANDEN

Nordic Master Car AB (**Nordic**) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så vis att Riksbilars anbud förkastas varvid Nordic bör tilldelas upphandlingen.

Kommunen anser att bolagets ansökan om överprövning ska avslås.

Förvaltningsrätten har givit **Riksbilar** tillfälle att yttra sig över Nordics ansökan om överprövning men något yttrande har inte inkommit.

Till stöd för sin talan anför **Nordic** bl.a. följande.

Av förfrågningsunderlaget framgår skall-krav som de offererade bilarna ska uppfylla avseende bl.a. miljö- och säkerhet (se punkterna 3.5 och 3.8). Uppställt miljökrav innebär att offererade bilar ska uppfylla kriterierna för miljöbil enligt förordning om Miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar och bilresor (SFS 2009:1). Det aktuella säkerhetskravet innebär att offererade bilar ska uppfylla säkerhetskravet för fyra stjärnor vid provning enligt Euro NCAP frontal och sidokrocktest eller motsvarande. Vidare har i punkten 3.8 angetts att om någon bilmodell ännu inte hunnit testas i Euro NCAP kan kravet verifieras genom ett intyg från företagsledningen.

Riksbilar har i bägge dessa avseenden offererat bilar som inte uppfyller dessa krav. Bland annat har offererats VW Passat och Audi A6 vilka inte

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 3
4843-11

uppfyller kriterierna för miljöbil och Kia Ceed stw som inte uppfyller redovisade säkerhetskrav. Inte heller har Riksbilar verifierat att kravet på säkerhet uppfylls genom intyg från företagsledningen. Under skriftväxlingen i målet har kommunen åberopat, såvitt avser säkerhetskravet för den offererade bilen Kia Ceed stw, en uppgift hämtad från Internet. Det framgår inte av kommunens yttrande huruvida denna uppgift funnits med i Riksbilars anbud. Troligen har så inte varit fallet och oavsett om inhämtade uppgifter befunnits riktiga skulle dessa inte ha beaktats. De inhämtade uppgifterna är emellertid inte riktiga eftersom inhämtat utdrag avser en Kia Ceed sportsback medan den offererade bilen är en Kia Ceed Station wagon. Den offererade bilen är således inte testad och godkänd vilket också uppgivits av Riksbilar i dess anbud.

Riksbilars anbud borde mot angiven bakgrund ha förkastats varvid Nordics anbud, som prismässigt var det bästa efter Riksbilars, ha antagits. Genom att anta Riksbilars anbud, trots att detta inte uppfyllde ställda skallkrav, har kommunen utfört en utvärdering i strid med LOU. Det felaktiga förfarandet har också medfört att Nordic lidit skada.

Kommunen anför bl.a. följande till stöd för sin talan.

Överklagad upphandling har genomförts helt i enlighet med förfrågningsunderlaget, LOU samt övrig relevant lagstiftning. I förfrågningsunderlaget anges på första sidan vad som ska förstås med olika symboler i anslutning till den löpande texten. Det finns sålunda en symbol för krav som måste vara uppfyllda, s.k. skall-krav och en symbol innebärandes att texten kommer att ingå i kommande avtal. Bägge de nu aktuella kraven, avseende miljö- och säkerhet, är markerade med symbolen för skall-krav och symbolen innebärandes att texten kommer att ingå i kommande avtal.

Riksbilar har i anbudet svarat ja på frågan om de uppställda miljökravet kommer att uppfyllas. Även i bilaga till anbudet anges klart och tydligt i anslutning till punkt 6.3 att miljöbilar kommer att levereras från avtalsstart. I samma bilaga anger Riksbilar under punkt 13 att företagets bilflotta uppdateras kontinuerligt med avseende bl.a. på krocksäkerhet och att bilarna är av senaste standard när det gäller säkerhet. Därtill hänvisas det uttryckligen till Euro NCAP:s hemsida. Av denna hemsida kan det utläsas att Kia Ceed erhållit 5 respektive 4 stjärnor vad avser krocksäkerheten för vuxna respektive barn. Någon uppdelning av Kia Ceed och Kia Ceed stw görs inte på hemsidan vilket förefaller naturligt eftersom fråga är om en kombikupé respektive en kombi. Kommunen hänvisar i denna del också till utrustningsspecifikation, avsnitt säkerhet, samt bilder för de bägge modellerna.

I övrigt förtjänar att noteras att kommunen uppställt krav på de fordon som ska förhyras, d.v.s. vid avtalsstart. Det finns således inget krav på att anbudsgivaren idag har den bil som fr.o.m. avtalsstart ska kunna förhyras.

Nordic har mot ovan redovisad bakgrund inte fog för sin invändning att anbudsprövningen gått felaktigt till. Framställt yrkande ska därför lämnas utan bifall.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 16 kap. 5 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet beaktas.

Regeringsrätten har i rättsfallet RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet kan göra att även om förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Förvaltningsrättens bedömning

Anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav i en anbudsinbjudan ska i princip uteslutas från anbudsutvärderingen. För åtgärd enligt 16 kap. LOU bör emellertid krävas att det är frågan om klara avvikelser från skall-kraven. Skyldigheten att kontrollera att inkomna anbud avviker från skall-kraven i förfrågningsunderlaget sträcker sig inte längre än till att en jämförelse ska göras mellan uppgifterna i anbudet och de krav som angetts i förfrågningsunderlaget.

Nordic gör gällande att Riksbilar inte har uppfyllt ställda skall-krav avseende miljö och säkerhet.

Kommunen har i förfrågningsunderlaget uppställt skall-krav avseende bl.a. miljö (punkten 3.5) av vilket framgår att det såvitt avser personbilar finns ett krav på att fordon med maximalt fyra sittplatser utöver förarplatsen skall uppfylla kriterierna för miljöbil enligt förordning om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar och bilresor (SFS 2009:1). Det framgår vidare att texten avseende det aktuella skall-kravet kommer att finnas med i avtalet. Riksbilar har i sitt anbud angivit "ja" på frågan om

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 6
4843-11

man uppfyller det aktuella kravet. Vidare har Riksbilar i anbudets bilaga 11 offererat miljöbilar i samtliga personbilsklasser och också lämnat garanti i bilaga (bl.a. punkt 13) till anbudet att miljöbilar kommer att levereras från avtalsstart. Förvaltningsrätten finner därför att kommunen haft fog för att bedöma skall-kravet i denna del som uppfyllt samt att det inte på denna grund funnits anledning för kommunen att utesluta Riksbilars anbud.

Kommunen har vidare uppställt ett skall-krav avseende säkerhet (punkten 3.8) av vilket framgår bl.a. att fordonen skall uppfylla säkerhetskraven för fyra stjärnor vid provning enligt Euro NCAP frontal och sidokrocktest eller motsvarande. Om någon bilmodell ännu inte hunnit testas i Euro NCAP kan kravet verifieras genom ett intyg från företagsledningen. Också i denna del framgår av anbudet att aktuell text kommer att finnas med i avtalet.

Avseende säkerhetskravet har Riksbilar lämnat ett anbud som ger utrymme för en större osäkerhet kring om kravuppfyllelse råder. Frågan i denna del är närmast om Riksbilars anbud i den form det avgetts kan anses uppfylla uppställda skall-krav avseende säkerhet eller om kommunen genom en allt för långtgående utredning tolkat och kompletterat Riksbilars anbud på ett sådant sätt att likabehandlingsprincipen träts för när.

Inledningsvis kan konstateras att Riksbilar inte har angivit "ja" i anbudet på denna punkt. Någon garanti i övrigt har inte heller lämnats i denna del. Vidare har det i bilaga 11 avseende en av offererade bilar angivits att denna inte är testad av Euro NCAP och något intyg från företagsledningen, i enlighet med vad som angivits i förfrågningsunderlaget, har inte ingivits. Riksbilar har vidare i denna del i bilaga (punkt 13) bl.a. uppgivit att när det gäller bilflottan kommer den att uppdateras kontinuerligt när nya bilar inköps, vilket innebär att bensinförbrukning, utsläppstabellen och krocktesterna kommer att förändras (vanligtvis till det bättre) regelbundet. Vidare

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 7
4843-11

har angivits att en uppdaterad krocktestlista kan granskas på Euro NCAP:s hemsida.

Förvaltningsrätten anser att Riksbilar genom att varken svara ja på frågan i anbudet eller lämna någon garanti har brutit i att uppfylla ställda skalkrav. Att Riksbilar hänvisat till Euro NCAP:s hemsida medför under dessa omständigheter inte att kraven därigenom kan anses uppfyllda. Förvaltningsrätten anser därför att kommunen har brutit mot de grundläggande bestämmelserna i LOU och att överklagandet ska bifallas samt upphandlingen inte avslutas förrän rättelse har gjorts på så sätt att Riksbilars anbud inte ska utvärderas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Ann Rittri

Rådman

Föredragande har varit föredraganden Johanna Rössberger.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kamrarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kamrarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kamrarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

- den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kamrarrätten,
- det beslut som överklagas med uppgift
- om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
- de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
- den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
- de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kamrarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU